

Ny befolkningsprognose og indtægtssiden (2019-2022)

I dette notat analyseres virkningen på indtægtssiden af et opgjort folketal både for landet og for Viborg Kommune pr. 1. januar 2019, samt en ny befolkningsprognose for Viborg Kommune (2020 til 2034)¹. Formålet er at give et indblik i konsekvenser på indtægtssiden på skatter, tilskud og udligning, når der sker ændringer i folketal og befolkningsprognose i forhold til det vedtagne budget for 2019-2022. Resultaterne nedenfor skal tages med forbehold, da alle underliggende data i beregningerne er fra september 2018. Det bliver først muligt i sommeren 2019 at regne på en opdateret beregningsmodel for 2019-2023.

Befolkningsudviklingen.

Befolkningsudviklingen både i Viborg Kommune og på landsplan, samt befolkningsbevægelser mellem landsdele har indflydelse på indtægtssiden. Det gælder både i forhold til kommunens skatteindtægter og i forhold til tilskud og udligning mellem kommuner. I tabellen nedenfor er angivet opgjorte folketal for 2019.

Tabel 1. Folketal pr. 1. januar 2019 i forhold til prognosen for 2019 i 2018

Opgørelse i antal og procent	2019			
	2018-prognose	Opgjort 2019	Afvigelse antal	Afvigelse procent
Landet*	5.814.225	5.803.617	-10.608	-0,18
Hovedstaden*	2.075.314	2.107.033	31.719	1,53
Viborg Kommune**	97.250	97.113	-137	-0,14

Kilde: Danmarks Statistik og Viborg Kommunes egen befolkningsprognose pr. marts 2019

*) For landet og hovedstaden er 2018-prognosen fra maj 2018.

**) I sept. 2018 blev Viborg Kommunes 2018-prognose nedjusteret med 216 indbygg. for årene 2019-2022.

Viborg Kommunes befolkningsprognose for 2019² blev i september 2018 justeret fra 97.466 til 97.250 indbyggere. Opgjort folketal for 2019 er på 97.113 indbyggere, hvilket er 0,14 procent lavere end den justerede befolkningsprognose.

Opgjort folketal for 2019 for hele landet lå 0,18 procent under landsprognosen fra sommeren 2018. Med justeringen af vækstskenet for 2019 på 216 indbyggere er Viborg dermed på niveau med afvigelsen på landsplan. Omvendt har hovedstadsområdet haft en befolkningstilgang på 1,53 procent mere end forudsat i Danmarks Statistiks prognose for 2019.

Konsekvensen af ovenstående opgørelse af folketal og befolkningsudvikling vil kunne aflæses på fordelingen af udligningsbeløb mellem hovedstadsområdet og resten af landet både i opgørelsen af 2019 og i det kommende budget 2020-2023. Nedenfor angives en prognose på 2019, samt på 2020-2022. På nuværende tidspunkt er det ikke muligt at regne på overslagsår 2023.

Indtægtsprognose for 2019.

I budget 2019 valgte Byrådet at budgettere med en statsgaranti. Det betyder, at Viborg Kommune ikke bliver efterreguleret.

Der indgår mange faktorer i beregningen af den endelige opgørelse af indtægtssiden for 2019. Der foreligger et opgjort 2019 i sommeren 2021.

Hvis man alene ser på befolkningstilvækst, tyder de nuværende beregninger på, at statsgarantien ligger 10-15 mio.kr over et selvbudgetteringsgrundlag for 2019.

Det betyder, at en statsgaranti for 2019 var det rigtige valg.

Indtægtsprognose 2020-2022

Korrektionerne i Viborg Kommunes nyeste befolkningsprognose får virkning på budgettet for 2020-2023.

¹ Danmarks Statistik udarbejder hvert år i maj måned en ny befolkningsprognose.

² Befolkningsprognose og opgjort folketal opgøres pr. 1. januar i det pågældende år.

I tabel 2 nedenfor er regnet på forskellen mellem den højere forventede befolkningstilgang i 2018-befolknings-prognosen sammenlignet med den nyeste 19-befolkningsprognose fra marts 2019.

Tabel 2. Konsekvenser på indtægtssiden ved ændringer i befolkningsprognosen (2019-2022)

Opgørelse i antal og mio.kr.	2020	2021	2022
2018- befolkningsprognose*)	97896	98665	99389
2019-befolkningsprognose	97520	98139	98831
Difference i befolkningstilgang (antal)	-376	-526	-558
konsekvens for indtægtssiden (mio.kr.)	26,7	34,9	30,6

- = fald i befolkningstilgang, + = mindreindtægt

*) Viborg Kommunes 2018-befolkningsprognose (2019-2033) fra maj 2018 blev i september 2018 justeret med 216 indbyggere i budgetlægningen af 2019-2022.

En ny borger i Viborg Kommune forøger indtægtssiden med gennemsnitlig ca. 65 tus.kr (svinger lidt mellem år).

Konklusion

Befolkningsudviklingen har stor betydning for indtægtsprognosen. Når budgettet for de kommende år lægges, er det med bedste bud på den fremtidige befolkningsudvikling. Store negative forskydninger betyder færre skatteindtægter og mindre i udligning. Store forskydning i befolkningsbevægelser mellem kommuner, og i folketallet på landsplan har også effekt på udligningsbeløbene.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at udarbejde en indkomstprognose for 2020 – 2023. Det afhænger bl.a. af den kommende økonomiaftale samt en række parametre i udligningssystemet, som kun opgøres én gang om året. Hvis vi alene ser på virkningen af Viborg Kommunes nye befolkningsprognose resulterer den lavere befolkningstilvækst i en reduktion af indtægterne i 2020, 2021 og 2022 på henholdsvis 26,7 mio. kr., 34,9 mio. kr. og 30,6 mio. kr.

I dette notat ses alene på befolkningsudviklingens påvirkning af indtægtssiden. Udgiftssiden påvirkes også, hvilket indgår som ét af elementerne i den igangværende budgetlægning. Økonomi- og Erhvervsudvalget vil på mødet den 15. maj få forelagt en redegørelse for de økonomiske konsekvenser af den demografiske udvikling vedrørende skoler, dagtilbud og ældreområdet.